

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
(ΠΟΓΕΔΥ)**

ΓΕΩΠΟΝΟΙ – ΔΑΣΟΛΟΓΟΙ – ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΙ – ΙΧΘΥΟΛΟΓΟΙ - ΓΕΩΛΟΓΟΙ
Αχαρνών 2 Αθήνα Τ.Κ. 10176 Τηλ.:210-5234189, 210-2124041 FAX: 210-5232240
e-mail:ax2u128@minagric.gr

Αθήνα 20-8-2019

Αρ. πρωτ.:1315

ΠΡΟΣ : Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης κ
Τροφίμων κ. Βορίδη Μαυρουδή

ΚΟΙΝ : 1)Υφυπουργούς Αγροτικής
Ανάπτυξης & Τροφίμων
κ. Αραμαπτζή Φωτεινή
κ. Σκρέκα Κωνσταντίνο

2) Γενικούς Γραμματείς Υπ.Α.Α.Τ.
κ. Στρατάκο Γεώργιο
κ. Μπαγινέτα Κωνσταντίνο

3) Πρωτοβάθμια Σωματεία μέλη
Π.Ο.ΓΕ.Δ.Υ

4) ΜΜΕ

ΘΕΜΑ: “ Η γεωργική γη της Χώρας σε κίνδυνο ”

Κύριε Υπουργέ

Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Γεωτεχνικών Δημοσίων Υπαλλήλων (Π.Ο.ΓΕ.Δ.Υ) απευθύνεται σε σας προκειμένου να σας καταθέσει τον προβληματισμό της σχετικά με τους κινδύνους που κατά τη γνώμη της διατρέχει η γεωργική γη της Χώρας μας από την επιχειρούμενη αλόγιστη αλλαγή χρήσης της.

Το Σύνταγμα της Χώρας μας στο άρθρο 24 ορίζει ότι: «1. Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός. Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. 2. Η χωροταξική αναδιάρθρωση της Χώρας, η διαμόρφωση, η ανάπτυξη, η πολεοδόμηση και η επέκταση των πόλεων και των οικιστικών γενικά περιοχών υπάγεται στη

ρυθμιστική αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Κράτους, με σκοπό να εξυπηρετείται η λειτουργικότητα και η ανάπτυξη των οικισμών και να εξασφαλίζονται οι καλύτεροι δυνατοί όροι διαβίωσης. Οι σχετικές τεχνικές επιλογές και σταθμίσεις γίνονται κατά τους κανόνες της επιστήμης.....». Το άρθρο αυτό και την βασική αρχή την οποία πρεσβεύει έχει βάση όλη η σχετική νομοθεσία που αναφέρεται στις παρεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον, στην χωροταξική αναδιάρθρωση, αλλά και τις κάθε είδους περιβαλλοντικές παρεμβάσεις.

Μεταξύ αυτών των παρεμβάσεων είναι και η δυνατότητα των αρχών του Κράτους να δίνουν την δυνατότητα στην αλλαγή χρήσης της απλής γεωργικής γης της Χώρας για αναπτυξιακούς και άλλους σκοπούς. Τονίζουμε το "απλής" γιατί ο νόμος (ν. 2637/1998, άρθρο 56 παράγρ. 6 περίπτ. α') προστατεύει – εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων κυρίως για εθνικούς λόγους – την "γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας (Γ.Γ.Υ.Π)". Σε εφαρμογή του προαναφερόμενου νόμου Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις (ΚΥΑ), όπως για παράδειγμα η με αρ. 168040/3.9.2010 ΚΥΑ των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΦΕΚ Β' 1528/7.9.2010), έχουν περιγράψει σαφώς τι ορίζεται "Γεωργική (Αγροτική) Γη", τι ορίζεται "Ποιότητα της Γεωργικής Γης", τι ορίζεται "Παραγωγικότητα της Γεωργικής Γης", καθώς και τα οκτώ Κριτήρια Ποιότητας (ΚΠ) με τα οποία διαβαθμίζεται η Γεωργική (Αγροτική) Γη σε υψηλής, μέσης και απλής παραγωγικότητας.

Μεταγενέστερη νομοθεσία έδωσε κατά περιόδους το δικαίωμα (ν. 3851/2010) για περιορισμένη χρήση της Γ.Γ.Υ.Π. και για άλλους ειδικούς σκοπούς – συγκεκριμένα για εγκαταστάσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε) – κάτι που τελικά "πάγωσε" με άλλον νόμο (ν. 4015/2011, άρθρο 21) μέχρι να εκδοθεί νέα σχετική ΚΥΑ. Σχετική επίσης με τις Α.Π.Ε νομοθεσία (ν. 4414/2016) έχει περιπλέξει κάπως τα πράγματα και δημιουργεί την αίσθηση, αλλά και τις προσδοκίες, στους επαγγελματίες του συγκεκριμένου χώρου για περαιτέρω "κανιβαλισμό" της γεωργικής γης.

Με την εκτενή ανωτέρω εισαγωγή μας θέλαμε να τονίσουμε αφενός την μέριμνα της Πολιτείας για την γεωργική γη και αφετέρου να καταδείξουμε το

ενδιαφέρον που υπάρχει για αλλαγή χρήσης αυτής και ιδιαίτερα για την εγκατάσταση Α.Π.Ε (κυρίως φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας). Το ενδιαφέρον αυτό στις μέρες μας έχει φτάσει σε τέτοιο σημείο που οι κατά τόπους Περιφερειακές Επιτροπές Χωροταξίας και Περιβάλλοντος (Π.Ε.ΧΩ.Π) – οι οποίες μεταξύ άλλων είναι αρμόδιες για τον χαρακτηρισμό της γεωργικής γης της περιοχής ευθύνης τους – δέχονται σωρηδόν αιτήσεις πολιτών για χαρακτηρισμό της κατηγορίας γεωργικής γης που ανήκουν τα αγροτεμάχιά τους δεδομένου ότι πρόθεσή τους είναι να εγκαταστήσουν φωτοβολταϊκούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε περίπτωση που αυτά χαρακτηριστούν ως “απλή γεωργική γη”. Το φαινόμενο παίρνει διαστάσεις χιονοστιβάδας και οι πιέσεις, ιδιαίτερα σε κάποιες περιοχές της χώρας, είναι πάρα πολύ μεγάλες προς τα μέλη των επιτροπών. Μάλιστα οι επιτροπές αυτές τείνουν να θεωρούνται από τους πολίτες ως επιτροπές “αποχαρακτηρισμού” της γεωργικής γης τους και όχι ως αυτό που πραγματικά είναι. Από αυτά που μας μεταφέρουν οι συνάδελφοί μας γεωτεχνικοί υπάλληλοι των Περιφερειών και των Δασαρχείων της Χώρας που είναι μέλη των Π.Ε.ΧΩ.Π., υπάρχουν αγροκτήματα τοπικών κοινοτήτων που τείνουν να εξαφανιστούν από τον χάρτη καθώς ο ρυθμός των αιτήσεων γι αυτά είναι καταγιγιστικός. Δεδομένου μάλιστα ότι όντως το μεγαλύτερο μέρος των αγροκτημάτων αυτών – σύμφωνα με τα προαναφερόμενα οκτώ κριτήρια – κατατάσσουν την γεωργική τους γη ως απλή, τα μέλη των επιτροπών δεν μπορούν παρά απλώς να επιβεβαιώσουν τον χαρακτηρισμό αυτό και ουσιαστικά να ανοίξουν τον δρόμο για την αλλαγή χρήσης της με βάση την κείμενη νομοθεσία. Με την εξέλιξη αυτή όμως δημιουργούνται πολλά ερωτηματικά κατά πόσο η πολιτεία μπορεί να επιτρέψει τέτοια μαζική εγκατάλειψη γεωργικής γης, αλλαγή χρήσης της και εντέλει ολοκληρωτικής αλλοίωσης του αγροτικού και φυσικού περιβάλλοντος. **Προτείνουμε άμεσα το Υπ.Α.Α.Τ, με το συναρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, να παρέμβουν νομοθετικά και να θέσουν μέγιστο ποσοστό έκτασης στην αλλαγή χρήσης της γεωργικής γης – όχι μόνο της υψηλής, αλλά και της απλής και μέσης- τόσο σε επίπεδο αγροκτήματος της Τοπικής Κοινότητας ή Δημοτικής Κοινότητας, όσο και σε επίπεδο της**

συνολικής έκτασης των αγροκτημάτων ενός Δήμου, αλλά και Περιφερειακής Ενότητας.

Πέραν του φαινομένου που περιγράψαμε, το τελευταίο επίσης χρονικό διάστημα με ανησυχία παρακολουθούμε δημοσιεύματα που υπερασπίζονται/προπαγανδίζουν την αναγκαιότητα να επιτραπεί η εγκατάσταση Α.Π.Ε ακόμη και σε ορισμένες υποκατηγορίες Γ.Γ.Υ.Π. Παρατηρούμε πως τα αρδευόμενα αγροτεμάχια και ιδίως αυτά των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β), έχουν στοχοποιηθεί ώστε να εξαιρεθούν από τις πρόνοιες της νομοθεσίας και να μπορεί να γίνει αλλαγή χρήσης σε αυτά προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για την δημιουργία “ ενεργειακών κοινοτήτων ”. Το ιδεολόγημα που παρουσιάζεται είναι οι χρεωμένοι Τ.Ο.Ε.Β, ίσως και μεμονωμένοι ιδιοκτήτες αρδευόμενων αγροτεμαχίων, να γίνουν παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας με Α.Π.Ε και να αντισταθμίσουν το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμοποιούν για την άρδευση των αγρών. Εύλογα αναρωτιόμαστε – πέραν των ουσιαστικών αντιρρήσεων που φυσικά έχουμε για την απαράδεκτη προτεινόμενη αλλαγή χρήσης της Γ.Γ.Υ.Π - πως χρεωμένοι Τ.Ο.Ε.Β θα βρουν τα κεφάλαια για αυτήν την επένδυση; Είναι βέβαιο πως αυτό θα γίνει με γενναία δανειοδότηση, μόνο που τα οφέλη αυτής της δανειοδότησης θα τα καρπωθούν οι πιστωτές, οι εταιρείες των Α.Π.Ε και φυσικά όχι οι αγρότες και οι οργανισμοί τους οι οποίοι θα είναι χρεωμένοι στο διηνεκές. **Θεωρούμε πως η απόρριψη εκ μέρους σας τέτοιων εισηγήσεων είναι εκ των ων ουκ άνευ και πως με κανένα τρόπο δε θα θελήσετε να συναινέσετε σε αυτές ή άλλες παρόμοιες.** Άλλωστε πρόσφατα επαναδιατυπώθηκε στο άρθρο 14 του ΠΔ 59/2018 “ *Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης* ” η απαγόρευση της αλλαγής χρήσης της Γ.Γ.Υ.Π και είμαστε σίγουροι πως δεν επιθυμούσατε να προτείνετε εσείς τις λεγόμενες ειδικές διατάξεις νόμου (δηλ. εξαιρέσεις) που θα επιτρέπουν τέτοιου είδους αλλαγές.

Η Ομοσπονδία μας δεν είναι αντίθετη σε επενδύσεις φιλικές προς το περιβάλλον και ούτε αγνοεί τις προκλήσεις των καιρών, αλλά έχει ισχυρές επιφυλάξεις και αντιρρήσεις στις καιροσκοπικές αντιμετώπισεις του. Σε αυτό – το “ φυσικό περιβάλλον ” - συμπεριλαμβάνονται όχι μόνο τα φυσικά οικοσυστήματα αλλά και τα τεχνητά, ιδίως δε η γεωργική γη, της οποίας η διατήρηση και ορθή

διαχείριση είναι ουσιώδης όρος της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς αποτελεί την αναντικατάστατη βάση του ανθρωπογενούς παραγωγικού συστήματος. Η διατήρηση και προστασία της γης αυτής, πολύ δε περισσότερο της Γ.Γ.Υ.Π., επιβάλλεται από την συνταγματικώς κατοχυρωμένη αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης.

Ως Γεωτεχνικοί επιστήμονες είμαστε ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένοι σε θέματα φυσικού περιβάλλοντος και πιστεύουμε ότι η χρήση τόσο των φυσικών πόρων, όσο και οι παντός είδους επεμβάσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον πρέπει να γίνονται με σύνεση και με το βλέμμα στις επόμενες γενεές και στην πραγματικά βιώσιμη ανάπτυξη. Το να γεμίσουμε τα βουνά και τα χωράφια μας με μελλοντικά ``κουφάρια `` προσδοκώντας βραχυχρόνια κέρδη είναι η πλέον λάθος επιλογή. Είναι σίγουρο ότι οι ιδιοκτήτες της γεωργικής γης (αγρότες και μη) στους οποίους τίθεται το δίλημμα της φαινομενικά πλουσιοπάροχης μακροχρόνιας μίσθωσης ή εξαγοράς της για χρήση της με τέτοιες εγκαταστάσεις θα εναντιωθούν στις απόψεις που εκφέρουμε. Το ίδιο πιστεύουμε ότι θα γίνει και με τους φορείς και συνδέσμους των ενεργειακών επιχειρήσεων οι οποίοι άμεσα ή έμμεσα θα εκφράσουν την δυσαρέσκειά τους όπως και στο παρελθόν έκαναν (π.χ για τη νομοθετική ρύθμιση του ν. 4015/2011). Οι απόψεις όμως της ομοσπονδίας μας δεν επηρεάζονται από τα πιθανά ``like & dislike`` (για να χρησιμοποιήσουμε και λίγο την σύγχρονη γλώσσα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιούν και οι νέοι μας), γιατί εμείς δεν θέλουμε να είμαστε αρεστοί, αλλά μόνο χρήσιμοι.

Κύριε Υπουργέ

Η συγκεκριμένη επιστολή μας δεν ευελπιστεί να αναπληρώσει κάποια υπηρεσιακή εισήγηση ή να θεωρηθεί ανάλογο ως κάποιου εμπειριστατωμένου επιστημονικού άρθρου. Τέτοια άρθρα και παρεμβάσεις υπάρχουν δεκάδες στις επιστημονικές επιθεωρήσεις και στο διαδίκτυο και υπερασπίζονται όλες τις πιθανές θέσεις υπέρ ή κατά των επενδύσεων των Α.Π.Ε σε γεωργική γη ή/και στα βουνά (σε δασικές και μη εκτάσεις). Εμείς με την παρούσα `` **Κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου** `` για ένα σημαντικό και εν τη γενέσει του πρόβλημα και ευελπιστούμε να

αντιμετωπιστεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τόσο από εσάς, όσο και από τους συναρμόδιους Υπουργούς και Υφυπουργούς. Αντίθετα απ' ό τι υποστηρίζουν κάποιοι, εμείς πιστεύουμε ότι όταν ένα κομμάτι γεωργικής γης αλλάξει χρήση δεν έχει επιστροφή και είναι πρακτικά ανέφικτο να επιστρέψει στην προτεραία κατάσταση. Πόσο μάλλον όταν η αλλαγή χρήσης του συνοδεύεται από επιχωματώσεις με χαλίκια και άλλα αδρανή υλικά, από εγκατάσταση μεγάλων μεταλλικών κατασκευών που εδράζονται σε μεγάλες βάσεις από τσιμέντο, κ.λ.π. Ακόμη και από οικονομική άποψη να το εξετάσει κάποιος, αντιλαμβάνεται πόσο δύσκολο είναι μετά από δεκαπέντε – είκοσι ή και περισσότερο χρόνια να αποφασίσει ο μελλοντικός ιδιοκτήτης να το επαναφέρει σε καλή γεωργική κατάσταση παρά να το χρησιμοποιήσει για οποιαδήποτε άλλη χρήση ή να το εγκαταλείψει απαξιωμένο στην τύχη του γεμάτο από "τεχνολογικά κουφάρια".

Κλείνοντας την παρέμβασή μας, συνοψίζουμε τις σκέψεις μας προτείνοντας τα εξής:

- Αυστηροποίηση της νομοθεσίας σχετικά με την αλλαγή χρήσης της γεωργικής γης όλων των κατηγοριών (υψηλής, μέσης και απλής παραγωγικότητας).
- Θεσμοθέτηση μέγιστων ποσοστών χρήσης της γεωργικής γης για εγκατάσταση Α.Π.Ε σε επίπεδο Τοπικής/Δημοτικής Κοινότητας, Δήμου και Περιφερειακής Ενότητας κατά φθίνουσα σειρά (π.χ. 1 % για Τοπική/Δημοτική Κοινότητα, 0,5 % για σύνολο του Δήμου και 0,3 % για το σύνολο της ΠΕ Ενότητας). Η Πολιτεία δεν πρέπει να προάγει την εγκατάλειψη της γεωργικής γης, αλλά και ταυτόχρονα να μην είναι τροχοπέδη στην ανάπτυξη και στις νέες τεχνολογίες. Πιστεύουμε ότι τέτοια λογικά ποσοστά τηρούν τις θεμιτές ισορροπίες μεταξύ προστασίας γης/περιβάλλοντος και ανάπτυξης.
- **Απόλυτη** Προστασία της Γεωργικής Γης Υψηλής Παραγωγικότητας (Γ.Γ.Υ.Π.) χωρίς "επιτήδειες" εξαιρέσεις. Διευκρινίζουμε ότι η ποσόστωση που προτείνουμε στο προηγούμενο σημείο περιλαμβάνει την έκταση της Γ.Γ.Υ.Π. για να προσμετρηθεί στο σύνολο της γεωργικής γης και να εξαχθούν τα προβλεπόμενα ποσοστά, αλλά φυσικά αυτή την εξαιρεί από οποιαδήποτε αλλαγή χρήσης (πέραν των εθνικών λόγων που ήδη προβλέπονται).

- Εξέταση των δυνατοτήτων επιλογής (πχ από τις Περιφέρειες) άγονων δημόσιων εκτάσεων (πχ βραχώδης εκτάσεις που δεν είναι επιλέξιμες ούτε ως βοσκότοποι και δεν επιδέχονται βελτίωσης) για δημιουργία πάρκων Α.Π.Ε. τα οποία και θα μισθώσουν μακροχρόνια στις ενδιαφερόμενες εταιρείες. Στο σημείο αυτό σημειώνουμε ότι πρέπει να αποφευχθούν τα λάθη που έχουν γίνει και συνεχίζεται να γίνονται με τα αντίστοιχα αιολικά πάρκα και η επιλογή αυτών των εκτάσεων πρέπει να γίνει με ιδιαίτερη προσοχή και επιστημονική προσέγγιση. Θεωρούμε ότι είναι καλύτερο οι επενδύσεις τέτοιου είδους να γίνονται συγκροτημένα, ελεγχόμενα και με δημιουργία υποδομών (π.χ. δρόμων, δικτύων μεταφοράς ηλ. ενέργειας υψηλών προδιαγραφών και οργανωμένης πυροπροστασίας) και όχι να είναι διάσπαρτες κατά το δοκούν μέσα στα αγροκτήματα των οικισμών γιατί εκεί "βολεύει" τους επενδυτές (π.χ. εξαιτίας της εγγύτητας ύπαρξης δικτύων μεταφοράς ηλ. ενέργειας, κ.λ.π).

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω πληροφορία και συνεργασία.

Με τιμή

Για το Δ.Σ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ν. ΚΑΚΑΒΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΚΥΡ. ΔΟΓΑΝΗΣ